

GDAŃSK

**RAPORT
Z REALIZACJI
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
INFRASTRUKTURA
ZA 2019 ROK**

**+ VII. PROGRAM OPERACYJNY
INFRASTRUKTURA**

SPIS TREŚCI

str. 4 **WPROWADZENIE.** Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2019 r. przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Infrastruktura.

str. 6 Aby zobrazować aktualny stan rzeczy w obszarze infrastruktury w Gdańsku, w pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **FAKTY I LICZBY** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane z infrastrukturą miejską, środowiskiem naturalnym, ochroną przeciwpowodziową w Gdańsku

str. 8 Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W 2019 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH** Programu Operacyjnego Infrastruktura. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowanych jest osiem celów operacyjnych wskazanych w obszarze infrastruktury. Warto zaznaczyć jest fakt, że wiele podjętych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów, co odnotowano (za pomocą ikon reprezentujących Programy) jako powiązania horyzontalne.

str. 28 **KOMENTARZ KOORDYNATORA** to ujęte z perspektywy zarządcy Programu syntetyczne podsumowanie z wprowadzonych w Gdańsku rozwiązań, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych. Koordynator wskazuje również wyzwania jakie stoją przed realizatorami założeń Programu w nadchodzących latach.

str. 30 Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH**. Wartości wskazane za lata 2013–2019 umożliwiają dokonanie analizy zmian, jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań, interwencji i projektów.

WPROWADZENIE

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument Gdańsk **Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w Mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie publiczne i sport, Integracja społeczna i aktywność obywatelska, Kultura i czas wolny, Innowacyjność i przedsiębiorczość, Atrakcyjność inwestycyjna, **Infrastruktura**, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad konsekwentnym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służyć udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, jak również dostarczać wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się na analizie działań prowadzonych w różnych obszarach życia Miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i wzmacniać aktywność obywatelską.

Godny podkreślenia jest fakt, że realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, że przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa, mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

W TROSCE O BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW I ŚRODOWISKO NATURALNE W PROGRAMIE OPERACYJNYM INFRASTRUKTURA ZAWARTO DZIAŁANIA SŁUŻĄCE OGRANICZENIU EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH I EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ WYNIKA Z KONIECZNOŚCI EFEKTYWNEGO KORZYSTANIA Z ZASOBÓW, A PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ BĘDĄ SŁUŻYŁY LEPSZEMU ZAGOSPODAROWANIU ZASOBAMI WODY PITNEJ. OBSERWOWANE ZMIANY KLIMATYCZNE POWODUJĄ KONIECZNOŚĆ ZWIĘKSZENIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ZAPEWNIENIU BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOWODZIOWEGO. POPRAWA CZYSTOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ PRZEWIDZIANA W PROGRAMIE ZWIĘKSZY JEJ ESTETYKĘ. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ POSŁUŻĄ ZWIĘKSZENIU DOSTĘPNOŚCI MIESZKAŃ WE WSZYSTKICH SEGMENTACH RYNKU MIESZKANIOWEGO ORAZ PODNIESIENIU EFEKTYWNOŚCI GOSPODAROWANIA ZASOBEM LOKALI POZOSTAJĄCYCH W DYSPOZYCJI GMINY.

Koordynator Programu Operacyjnego

Olga Goitowska

Z-ca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej, Kierownik Referatu Komunalnego, Urząd Miejski w Gdańsku

Opiekun merytoryczny Programu Operacyjnego:

Piotr Grzelak

Piotr Grzelak – Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. zrównoważonego rozwoju

Zespół Programowy:

Lucyna Berendt

Barbara Dziubich

Anita Frąckiewicz

Małgorzata Górecka

Joanna Grzyba

Przemysław Guzow

Jacek Kaszubowski

Wojciech Kruczkowski

Jacek Ołdakowski

Mariusz Sadłowski

Wojciech Szpakowski

Magdalena Wiśniewska

Jacek Wojtczak

Kamila Zmuda-Baszczyń

FAKTY I LICZBY

840 km

wynosiła długość oświetlonych ulic i ciągów pieszo-rowerowych w mieście w 2019 r.; to o 22 km więcej niż w poprzednim roku

Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni.

49 tys.

kursów śmieciarek do Zakładu Utylizacyjnego na terenie Gdańska odnotowano w 2019 r.; to średnio 160 kursów dziennie*

*z wyłączeniem dni świątecznych

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej, Urząd Miejski w Gdańsku

75,3%

odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje gazową z sieci w 2019 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

58 m²

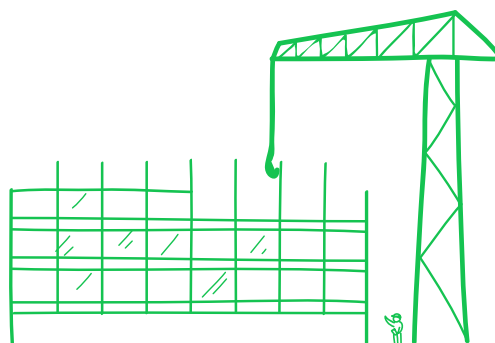
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytku w 2019 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

262

pozwolenia na budowę – dotyczące budowy 8682 mieszkań – wydano w 2019 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny.

40%

odpadów wytworzonych w 2019 r. w Gdańsku zostało poddanych odzyskowi

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Urząd Miejski w Gdańsku.

53

zbiorniki retencyjne, o łącznej pojemności 744,6 tys. m³, znajdowały się na terenie Gdańska w 2019 r.

Źródło: Gdańskie Wody.

1239,1 km

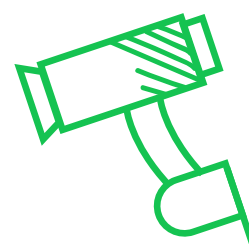
długość sieci wodociągowej w Gdańsku w 2019 r.

Źródło: Saur Neptun Gdańsk

5

stacji automatycznego monitoringu jakości powietrza, wchodzących w skład sieci pomiarowej Agencji Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej, znajdowało się w Gdańsku w 2019 r.

Źródło: Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej (ARMAAG).

Pod koniec 2019 r. ponad 55 tys. dzieci miało możliwość skorzystania ze 172 źródełek do picia wody zamontowanych w 114 szkołach i 58 przedszkolach.

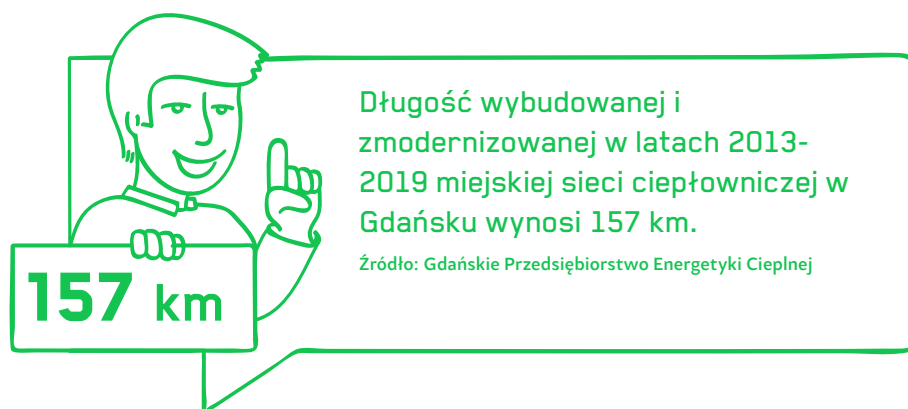
Źródło: Saur Neptun Gdańsk

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2019 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Ograniczanie unoszących się w powietrzu zanieczyszczeń to jeden z celów operacyjnych, który jest realizowany dzięki rozwojowi miejskiej sieci ciepłowniczej i gazowej, likwidacji starych źródeł węglowych, kompleksowej modernizacji budynków oraz inwestycji w oświetlenie uliczne. W efekcie tych działań jednostkowe zużycie ciepła i energii elektrycznej ulegnie zmniejszeniu przy jednoczesnym podniesieniu komfortu życia i znaczącym obniżeniu emisji do powietrza zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych.

- W wyniku **realizacji projektów ciepłowniczych** w 2019 r. wybudowano 12,7 km nowych sieci ciepłowniczych i przyłączy oraz zmodernizowano 4,2 km sieci, a także podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej 524 budynki mieszkalne, w tym 118 budynków z rynku istniejącego (z posiadaniem indywidualnym źródłem ciepła) oraz 61 budynków handlowo-usługowych, użyteczności publicznej i innych. **Największą inwestycją ciepłowniczą w 2019 r.** była **rozbudowa sieci magistralnej wraz z likwidacją lokalnej kotłowni w dzielnicy Gdańsk-Osowa**. Dzięki tej inwestycji podłączono 195 budynków mieszkalnych do sieci ciepłowniczej zasilanej z Elektrociepłowni Gdańsk oraz ograniczono emisję dwutlenku węgla o ponad 6 tys. ton rocznie.

- Prowadzono prace termomodernizacyjne mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej. W ramach projektu „Kompleksowej modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych i użytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta

Gdańska – w latach 2017-2020" w 2019 r. **zakończono termomodernizację 3 obiektów:** Dworu Artusa, Kościoła przy ul. Rogaczewskiego 55 oraz Wielkiego Młyna. **Pozyskano dokumentację projektową dla kolejnych 15 obiektów** zlokalizowanych przy ul. Dolnej, Łąkowej, Toruńskiej, Ułańskiej, Wróblej, Pniewskiego, Jaśkowej Dolinie oraz al. Grunwaldzkiej. Wykonano **termomodernizację budynków** należących do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, a przy wsparciu Gdańskich Wód wykonano termomodernizację budynków przy ul. Lastadia 2 i 41. W ramach działań związanych z realizacją Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska zrealizowano **termomodernizację budynków** przy ul. Chłodnej 9 - 14 lokali (wartość inwestycji 6,8 mln zł), ul. Chłodnej 10 -16 lokali (5,2 mln zł) oraz rozpoczęto termomodernizację budynku przy ul. Dickensa 2 oraz przy ul. Trakt Św. Wojciecha 58.

ryc. 1. Termomodernizacja wielkiego Młyna; fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- ➔ Przygotowano **kompleksowy program likwidacji ogrzewania węglowego w zasobie komunalnym**. Zinventaryzowano wszystkie instalacje węglowe oraz zweryfikowano możliwość podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej lub gazowej. Szacowany budżet przedsięwzięcia to blisko 300 mln zł.

ryc. 2. Budynek przy ul. Lastadia, który został poddany termomodernizacji;
fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- W 2019 r. kontynuowano **program wspierający zmianę ogrzewania węglowego** na gazowe, elektryczne lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, w ramach którego udzielono 229 dotacji na łączoną kwotę 1,5 mln zł. W ramach tych środków zlikwidowano 327 pieców węglowych, dzięki czemu uniknięto spalania ok. 455 ton węgla rocznie. Uruchomiono nową linię dotacyjną na podłączenie się do miejskiej sieci ciepłowniczej dedykowaną dla wspólnot mieszkaniowych. **Wspierano** również zakup i montaż **instalacji kolektora słonecznego**.
- W ramach remontów lokali komunalnych zasobu oraz środków własnych Gdańskich Nieruchomości **zlikwidowano ogrzewanie węglowe** w 41 lokalach.
- Realizowano projekty rozwojowe w obszarze energetyki: innowacyjno-rozwojowy projekt **RUGGEDISED** oraz naukowo-badawczy projekt **CRUNCH**. Pierwszy z nich skupia się na **efektywnym zarządzaniu zużyciem energii** w kompleksach budynków, **nietradycyjnych źródłach energii** (odzysk ciepła ze ścieków komunalnych, wykorzystanie energii kumulowanej przez chodniki do wspierania ogrzewania i chłodzenia budynków) oraz efektywnych **narzędziach ICT wspierających współpracę OZE** i magazynów energii z tradycyjnymi źródłami ciepła i energii elektrycznej. W 2019 r. zakończono proces budowania wizji i „mapy drogowej” rozwoju Gdańska do 2050 r. w obszarze efektywności energetycznej, inteligentnych sieci, zrównoważonego transportu i rozwiązań ICT wspierających te dziedziny. Celem drugiego jest m.in. przeprowadzenie badań nad **efektywnością instalacji Odnawialnych Źródeł Energii w miejskich warunkach** oraz możliwością wykorzystania wody opadowej i wody szarej do celów gospodarczych.
- W ramach **efektywnego zarządzania zużyciem mediów**, w 2019 r. we współpracy z dostawcą energii elektrycznej rozpoczęto proces **analizy zużycia energii elektrycznej** w zasobie komunalnym (placówki oświatowe). W efekcie zaproponowanych

rozwiązań zostanie przeprowadzony audyt, rezultatem którego będzie optymalizacja zużycia energii elektrycznej, a tym samym obniżenie kosztów ponoszonych przez Gminę Miasta Gdańska.

- Gdańskie Nieruchomości wykonały **audyt optymalizacyjny zużycia energii w administrowanych obiektach**, czego efektem była korekta umów dotyczących energii elektrycznej i energii cieplnej w zakresie m.in. mocy zamówionych, co przełożyło się na obniżkę kosztów w tym zakresie.

Średni miesięczny koszt oświetlenia
100 m.b. ulicy w Gdańsku w 2019 r.
wynosił 148 zł.

Źródło: Cennik Miejski, Wydział Polityki Gospodarczej

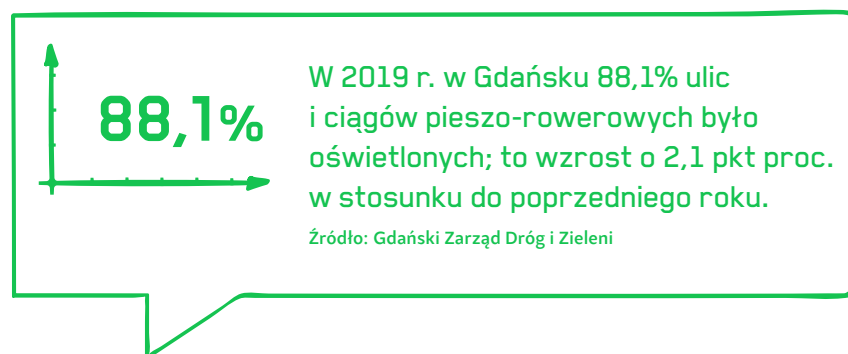

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- W 2019 r. w ramach programu **Jaśniejszy Gdańsk** oświetlono ok. 18,5 km ulic i ciągów pieszych w 46 lokalizacjach za kwotę blisko 9,1 mln złotych.

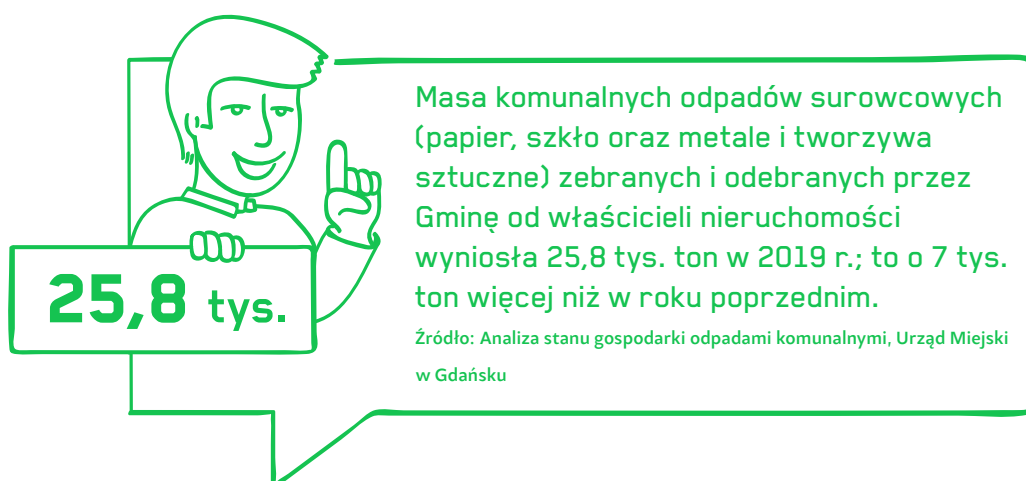
ryc. 3. Ul. Łukasiewicza – jedna z ulic, która została oświetlona dzięki programowi „Jaśniejszy Gdańsk”;
fot. Grzegorz Mehring /gdansk.pl

Cel operacyjny VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania czystości i porządku.

Poprzez edukację mieszkańców w zakresie segregacji odpadów, ochrony zasobów przyrodniczych, odzysku surowców oraz wspierania oddolnych ekoinicjatyw kształtowano postawy społeczne sprzyjające zachowaniu czystości w mieście, segregacji odpadów komunalnych oraz ochronie środowiska naturalnego. Dzięki zaimplementowanej we wrześniu 2019 r. nowej technologii w postaci aplikacji na telefon pn. „Czyste Miasto Gdańsk” uzyskano nowe narzędzie do nadzoru usług i komunikacji z mieszkańcami. Został utworzony zespół ekspercki ds. rozwoju Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Gdańsku.

- W 2019 r. na terenie Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku, zakończono inwestycję rozbudowy instalacji do kompostowania. **Hermetyczna kompostownia** to budynek o łącznej kubaturze 80 tys. m³ i powierzchni 1,3 ha, która docelowo ma przetwarzać 40 tys. ton odpadów biodegradowalnych rocznie. Kontynuowano rozpoczętą w 2018 r. budowę **kwatery składowej odpadów balastowych** o powierzchni 67,8 tys. m² i pojemności 1500 tys. m³. Termin ukończenia prac planowany jest w 2020 r.

ryc. 4. Nowa hermetyczna kompostownia; fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- Ukończono prace projektowe instalacji **Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów** – Port Czystej Energii oraz trwałe procedury administracyjne związane z wydaniem pozwolenia na budowę. Rozpoczęcie prac budowlanych planowane jest w 2020 r.
- **Zawarto 3 porozumienia międzygminne:** z Gminą Pruszcz Gdański, Gminą Miejską Pruszcz Gdański oraz Gminą Kolbudy na zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z tych gmin, w tym w szczególności zagospodarowania w Zakładzie Termicznego Przekształcania Odpadów frakcji wysortowanych z odpadów komunalnych.
- Prowadzono **działania edukacyjne mieszkańców zwiększające świadomość ekologiczną** – odpowiedzialne postępowanie z odpadami, w tym w zakresie potrzeby dbania o czystość otoczenia. W 2019 r. przeprowadzono gdańską odsłonę akcji „Sprzątania Świata” oraz kampanię „Świadomość zobowiązuje, więc odpady segreguj”, w ramach której zorganizowano spotkania tematyczne i prezentacje multimedialne dot. gospodarowania odpadami. We wszystkich placówkach oświatowych w Gdańsku, na poziomie oddziałów „0” i klas II odbywały się zajęcia edukacyjne dot. gdańskiego systemu segregacji odpadów.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

ryc. 5. Jedna z akcji promująca postawy proekologiczne wśród dzieci i młodzieży – Gdańsk Świbno, SP. nr 88; fot. Jerzy Pinkas /gdansk.pl

- **Gdańsk bez plastiku** to kampania edukacyjna, która od lutego 2019 r. szerzy ideę proekologicznych postaw. Opracowano 10 zasad dla mieszkańców i 5 dla przedsiębiorców do walki z nadmiernym używaniem plastiku w życiu codziennym. Miały miejsce konkursy plastyczne dla uczniów, pilotażowe projekty dla rodzin, konkursy w mediach społecznościowych oraz pikniki tematyczne dla mieszkańców.
- Usprawnienie komunikacji z mieszkańcami w zakresie utrzymania czystości i porządku w mieście było możliwe dzięki wykorzystaniu nowoczesnych kanałów informacyjnych, takich jak **aplikacja na telefon Czyste Miasto Gdańsk**. Wdrożona we wrześniu 2019 r. umożliwia informowanie użytkowników o najbliższych terminach odbioru odpadów oraz o terminach płatności za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jest doskonałym źródłem informacji na temat tego, jak postępować z każdego rodzaju odpadem oraz w jaki sposób pozbywać się odpadów nietypowych i niebezpiecznych.
- W grudniu 2019 r. spośród chętnych do współpracy zarządców nieruchomości został utworzony **zespół ekspercki ds. rozwoju Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Gdańsku**, który ma za zadanie wypracować rozwiązania usprawniające funkcjonowanie gospodarki odpadami komunalnymi. Zespół pracuje w 4 grupach tematycznych: opłaty i deklaracje, Punkty Gromadzenia Odpadów, komunikacja z mieszkańcami i odpady nietypowe, logistyka odpadów. W skład zespołu wchodzi także przedstawiciele urzędu, Gdańskiego Zarządu Dróg i Zieleni, Biura Rozwoju Gdańska, Gdańskich Nieruchomości, Gdańskich Usług Komunalnych, Zakładu Utylizacyjnego, Straży Miejskiej.
- W 2019 r. **wybudowano lub zmodernizowano 14 wiat śmietnikowych**. W ramach programu **Wspólne Podwórko** zmodernizowano 1 wiatę śmietnikową oraz wybudowano 9 nowych. Program **Podwórko Gminne** umożliwił budowę 2 wiat oraz modernizację 1, a w ramach **Zagospodarowania Podwórek Głównego Miasta** wybudowano 1 wiatę śmietnikową.

- Kontynuowano wprowadzoną w 2018 r. **pełną segregację odpadów surowcowych w formie „u źródła”**, tj.: możliwości zbierania w każdej altanie śmietnikowej oraz na terenach użyteczności publicznej, następujących frakcji odpadów: papieru, metali i tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów ulegających biodegradacji.

ryc. 6. Edukacja na temat segregacji – SP. nr 65; fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- W celu **uzyskania parametrów odzysku** wymaganych ustawą rozpoczęto prace związane z **utworzeniem zespołu** nadzoru i kontroli zbierania odpadów komunalnych, którego efektem będzie m.in. porozumienie ze Strażą Miejską w Gdańsku o współpracy przy czynnościach kontrolnych związanych właściwą segregacją prowadzoną przez mieszkańców.
- W 2019 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe związane z budową **2 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)** zlokalizowanych przy ul. Meteorytowej i ul. Elbląskiej, na podstawie których w 2020 r. zostaną podpisane umowy z wykonawcami obiektów. Przygotowano dokumentację dla 2 kolejnych PSZOK-ów zlokalizowanych na ul. Hynka i ul. Uczniowskiej. Według założeń Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 docelowo w Gdańsku powstanie 6 PSZOK-ów.

Cel operacyjny VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania.

W 2019 r. oddano do użytku rekordową liczbę 7265 lokali mieszkalnych, o 414 więcej niż w 2018 r. Dynamika na rynku budowlanym powinna utrzymać się także w kolejnym roku, o czym świadczy liczba wydanych pozwoleń na budowę. W 2019 r. wydano ich 262, co pozwala na realizację rekordowej liczby 8682 mieszkań.

- **Rozwój i dywersyfikacja oferty mieszkaniowej** była możliwa dzięki działalności Towarzystw Budownictwa Społecznego.
 - W 2019 r. **Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego** (GTBS) wybudowało 69 mieszkań w 2 budynkach zlokalizowanych przy ul. Piotrkowskiej (Ujeścisko-Łostowice), które zostały wykończone w standardzie „pod klucz”. Koszt całkowity inwestycji wyniósł 15,3 mln zł – w tym udział Gminy 6,1 mln zł, bezzwrotne wsparcie z Funduszu Dopłat 6,1 mln zł, kredyt komercyjny 2,6 mln zł, udział własny GTBS 0,5 mln zł.
 - **Towarzystwo Budownictwa Społecznego Motława** (TBS „Motława”) oddało 2 budynki wielorodzinne z 90 lokalami mieszkalnymi przy ul. Kieturakisa (Dolne Miasto) i Piotrkowskiej (Ujeścisko-Łostowice). Całkowity koszt inwestycji wyniósł 20,9 mln zł – w tym udział Gminy 11 mln zł, bezzwrotne wsparcie z Funduszu Dopłat 3,9 mln zł, udział własny TBS „Motława” 4,6 mln zł (w tym kredyt) oraz partycypacja najemców 1,4 mln zł. Wybudowano także jeden budynek użytkowy przy ul. Reduta Wysok, którego koszt wyniósł 5,5 mln zł – w tym udział gminy 1,2 mln zł, udział TBS 4,3 mln zł (w tym kredyt).
 - Rozpoczęto **budowę kolejnych budynków** oraz lokali mieszkalnych przy ul. Piotrkowskiej (Ujeścisko-Łostowice), Wróblej (Dolne Miasto), Niecałej oraz Michny (Letnica).

ryc. 7. Nowi lokatorzy budynku TBS przy ul. Piotrkowskiej; fot. Grzegorz Mehring /gdansk.pl

- Kontynuowano **prace remontowe lokali mieszkalnych** pozostających w zasobie miejskim. W 2019 r. wyremontowano 170 lokali mieszkaniowych z zasobu komunalnego o łącznej powierzchni 7732 m². Działania te były nakierowane na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najbardziej potrzebujących członków gdańskiej społeczności.
- W związku z potrzebą utworzenia nowych centrów lokalnych w południowych dzielnicach Gdańska, GTBS rozpoczął w 2019 r. budowę pierwszego w mieście **Centrum Aktywności Lokalnej** przy ul. Wadowickiej (Ujeścisko-Łostowice). Budynek ma pełnić funkcję domu sąsiedzkiego oraz centrum edukacyjnego dla dzieci, młodzieży i seniorów. Koszt planowanej do oddania w IV kwartale 2020 r. inwestycji to blisko 10 mln zł.
- Zwiększenie dostępu do mieszkań dla **osób potrzebujących wsparcia społeczne-**

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

go było możliwe dzięki kontynuacji **Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego** (GPMS), w ramach którego w 2019 r. funkcjonowało łącznie 156 mieszkań (54 mieszkania wspomagane i 102 mieszkania ze wsparciem), wykorzystujących zarówno zasób mieszkaniowy miasta jak i lokale mieszkalne wynajmowane na wolnym rynku. W 2019 r. z zasobu mieszkaniowego miasta wydano lub przedłużono oferty/użyczenie w drodze zarządzenia PMG co do **43 mieszkań przeznaczonych dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym**. Z tego na mieszkania ze wsparciem przekazano 7 nowych lokali (6 mieszkań ze wsparciem działało w 2019 r., 1 od 2020 r.), a na 26 umowy zostały przedłużone. Beneficjenci programu zawierają umowę najmu, a jednocześnie są objęci wsparciem zapewnionym przez MOPR. Na mieszkania wspomagane przeznaczono 2 kolejne lokale mieszkalne, zaś w 8 przedłużono dotychczasowe umowy. Osoby, które z nich korzystają przygotowywane są do prowadzenia samodzielnego życia lub mają zapewnioną pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia.

→ Dzięki działalności **Gdańskiej Infrastruktury Społecznej** (GIS) rozpoczęto budowę budynku jednorodzinnego z przeznaczeniem na **placówkę opiekuńczo-wychowawczą** dla 14 dzieci w pieczy zastępczej. Planowany termin uzyskania pozwolenia na użytkowanie to poł. 2020 r.

→ **Rozwijano zasób gruntów pod budownictwo mieszkaniowe**. We współpracy z Gdańską Infrastrukturą Wodociągowo-Kanalizacyjną oraz Gdańskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej **systematycznie uzbrajano** kolejne tereny przeznaczone pod budownictwo społeczne.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Kultura i Czas
Wolny

→ Kontynuowano program **„Lokal za złotówkę”** dający możliwość najmu lokalu po preferencyjnych stawkach i wspierający rozwój przedsiębiorczości w mieście. W 2019 r. wynajęto 5 lokali z komunalnego zasobu lokali użytkowych.

→ W ramach programu **„Gdańskie otwarte pracownie”** podpisano umowę na udostępnienie 3 lokali użytkowych z komunalnego zasobu lokalnym artystom, a 5 kolejnych było w trakcie wyłaniania przyszłego najemcy. W zamian za preferencyjne warunki najmu artyści zapropnują własne pomysły służące upowszechnianiu aktywności twórczej.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

→ Na bieżąco **opracowywano plany zagospodarowania przestrzennego umożliwiające rozwój budownictwa**. W 2019 r. uchwalono łącznie 25 planów obejmujących swoim zasięgiem powierzchnię 166 ha, co odpowiada 0,6% powierzchni miasta.

ryc. 8. Wręczenie kluczy najemcom lokali w ramach programu „Gdańskie otwarte pracownie”;
fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

Cel operacyjny VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych.

Ze względu na swoje położenie oraz lokalnie panujący mikroklimat, Gdańsk jest szczególnie narażony na wystąpienie podtopień oraz zdarzeń powodziowych. Istniejący system zabezpieczeń przeciwpowodziowych Gdańska jest systematycznie uzupełniany. Ukończono prace nad Miejskim Planem Adaptacji (MPA) do zmian klimatu. Wprowadzono kompleksowe podejście do retencji miejskiej.

W ramach projektu „**Systemy gospodarowania wodami opadowymi na terenach miejskich – Miasto Gdańsk**” w 2019 r. za kwotę 25,3 mln zł realizowano następujące inwestycje:

- ➔ zakończono realizację projektu trwającego od 2018 r., związanego z **odwodnieniem dzielnicy Kokoszek**: wybudowano **zbiornik retencyjny „Strzelniczka II”** o pojemności 46,6 tys. m³, nasadzono zieleni oraz wyregulowano Potok Strzelniczka pomiędzy zbiornikami retencyjnymi „Strzelniczka II” i „Budowlanych II”. Dzięki tej realizacji zbiornik będzie zapewniał bezpieczeństwo okolicznym mieszkańcom, a także stanie się miejscem do spędzania czasu wolnego;

ryc. 9. Nowopowstały zbiornik retencyjny w dzielnicy Kokoszki; fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- w ramach III etapu „Budowy układów drogowych wraz z kanalizacją deszczową w Gdańsku-Osowej” rozpoczęto **budowę kanalizacji deszczowej** w ul. Koziorożca i Zeusa wraz z przebudową nawierzchni drogowych i infrastruktury towarzyszącej. Planowane zakończenie prac, to koniec 2020 r.;
- zakończono **regulację rowu M-4** w dzielnicy Matarnia;
- w ramach przebudowy rejonu ul. Grottgera, została wybudowana kanalizacja deszczowa;
- pozyskano dokumentację projektową budowy zbiornika Jaśkowa Dolina, która planowana jest na lata 2020/2021.

W ramach Gdańskiego Programu Przeciwpowodziowego wydatkowano 6,8 mln zł na następujące zadania:

- **przebudowano rów R-3** będący dopływem Potoku Oruńskiego w rejonie ul. Warszawskiej i Jabłoniowej;
- wybudowano **kolektory deszczowe** przy ul. Lindego (Strzyża);
- wykonano kanalizację deszczową w ul. Suchej;
- zrealizowano dokumentację projektową na budowę kładki nad Potokiem Oliwskim pomiędzy parkiem miejskim a budynkiem przy ul. Pomorskiej 94;
- pozyskano **dokumentacje projektowe** dla następujących zadań inwestycyjnych, które są przewidziane do realizacji w latach 2020-2023:
- kanał ulgi dla potoku Strzyża – etap II,

- przebudowa potoku Kowalskiego wraz z budową zbiornika K2 na potoku Kowalskim,
- przebudowa stawów na Potoku M2,
- budowa prawego wału przeciwpowodziowego Optywu Motławy na odcinku od ul. Elbląskiej do ul. Zawodników,
- przebudowa zbiornika nr 11 na potoku Oliwskim-Kuźnia Wodna oraz koncepcję programową przestrzenną dla zadania pn. „Budowa zbiornika retencyjnego nr 16 i przebudowa zbiornika nr 15 na potoku oliwskim w Dolinie Radości”.

Wśród działań zapobiegawczych i pomocnych w ochronie przeciwpowodziowej Miasta Gdańska w 2019 r. należy wymienić:

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

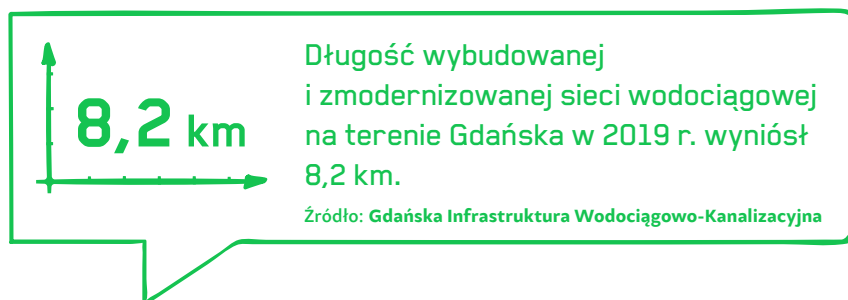
- założenie nowych, miejskich ogrodów deszczowych i parków retencyjnych w lokalizacjach: Azaliowa, Radiowa/Radarowa, Za Murami oraz w kwartale ulic: Dobra, Zielona, Toruńska;
- rozpoczęcie prac przy założeniu ogrodu deszczowego przy ul. Junony;
- opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy przepompowni „Mała Płonia”;
- wykonanie dokumentacji projektowej oraz budowa odcinka kanalizacji deszczowej przy ul. Oliwskiej;
- rozbudowę istniejącego systemu pomiarów stanów wody o dwa punkty w odcinku ujściowym zlewni potoku Siedleckiego w rejonie ul. 3 Maja.

Cel operacyjny VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników.

Łączna długość sieci wodociągowej na koniec 2019 r. wyniosła 1239 km. W tym samym okresie długość sieci kanalizacyjnej osiągnęła 1067 km. Liczba budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania z przyłączem do sieci wodociągowej wynosiła 32 889, a w przypadku sieci kanalizacyjnej 30 539.

Systematyczny wzrost standardu życia wszystkich mieszkańców oraz przedsiębiorców korzystających z infrastruktury wodociągowo kanalizacyjnej miasta był realizowany w 2019 r. poprzez wymienione działania:

- Zakończono realizację **budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków** dla potrzeb Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego (ul. Andruszkiewicza).
- Kontynuowano roboty związane z budową sieci wodociągowych w ramach realizacji al. P. Adamowicza.
- Zakończono roboty związane z **budową sieci wodociągowej** w ul. Keplera oraz **budową sieci kanalizacji sanitarnej** w ul. Nowy Świat, w ul. Kartuskiej, w rejonie ul. Olimpijskiej i Łyżwiarskiej, w ul. Letnickiej i Wyzwolenia oraz w ul. Trakt Św. Wojciecha.

- W powiązaniu z innymi działaniami inwestycyjnymi przeprowadzono **modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej**:
 - zakończono bezwykopową przebudowę **odcinka kolektora sanitarnego „Morena”** w rejonie ul. Cementowej,
 - we współpracy z DRMG **przebudowano i wybudowano sieci wodociągowe** w ulicach: Siennej, Sobótki, Sienkiewicza, Grottgera, Tetmajera, Kasprowicza, Bażyńskiego, Złotników, Stary Rynek Oliwski, Poznańskiej,
 - przebudowano **sieć wodociągową** w ulicach: Lilli Wenedy, Czerwony Dwór, Leśna Góra, Reymonta, Chłopskiej (od ul. Piastowskiej do ul. Obrońców Wybrzeża), Bliskiej,
 - rozpoczęto realizację robót związanych z przebudową sieci wodociągowych w ul. Stryjewskiego i Sówki.
- W ramach dostosowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej przebudowano sieć wodociągową i wybudowano brakujące odcinki sieci kanalizacyjnej w ul. Świętokrzyskiej, przebudowano sieć wodociągową w ul. Siedlickiej, Złotników, Świbnieńskiej oraz rozpoczęto roboty związane z przebudową sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Jacka Soplicy.

ryc. 10. Budowa kanalizacji sanitarnej w ramach „Gdańskiego projektu wodno-ściekowego”; fot. Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o.

6,6 km

Długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej na terenie Gdańska w 2019 r. wyniósł 6,6 km.

Źródło: Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna

- **Kontynuowano realizację programu włączania sieci nieprzejętych do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego.** W 2019 r. zostały ujawnione sieci wodociągowe w ulicach: bpa Edmunda Nowickiego oraz sieci kanalizacyjne w ulicach: Twardej, Droszyńskiego, Przyokopowej, Politechnicznej, Polanki, Oliwskiej, Stryjewskiego oraz Polonusa, Stoczniowców i Dokerów oraz Orłąt Lwowskich.
- **Wybudowano przepompownię ścieków** przy ul. Budowlanych.
- W celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw wody **wybudowano nowe komory pomiarowe** oraz rozpoczęto rozbudowę systemu monitoringu gdańskiego układu wodociągowego.
- Wybudowano **5 kolejnych źródeł ulicznych** wraz z przyłączami w następujących lokalizacjach: Plac Gen. Stanisława Maczka (Strzyża), Park Świętopełka, ul. Targ Rybny, ul. Pańska, ul. Przędzalnicza (Śródmieście) oraz **3 źródła całoroczne** na terenie Portu Lotniczego Gdańsk.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

ryc. 11. Źródło „dominikański” przy ul. Pańskiej; fot. Dominik Paszliński/gdansk.pl

- W gdańskich placówkach oświatowych **zamontowano kolejnych 20 źródeł do picia wody**. Łącznie jest ich 172.
- **Zakończono prace projektowe** budowy kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w rejonie ulic Łanowej i Modrej, budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Wiłkomirskiego i Radarowej.
- **Trwały prace projektowe:** podłączania kolejnych terenów portowych do miejskiego systemu kanalizacyjnego; budowy magistrali wodociągowej od ul. Miałki Szlak do ul. Zagroble oraz w ul. Borkowskiej, Straszyńskiej i Czerskiej; budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Feliksa Muzyka, ul. Choczewskiej, Będomińskiej, Barkoczyńskiej, Mirachowskiej, Zbąszyńskiej, Smęgorzyńskiej 24-26B wraz z przepompownią ścieków; przebudowy sieci wodociągowej w ciągu al. Gen. Hallera oraz w rejonie Wzgórza Mickiewicza (ul. Świtezianki, Domeyki, Pana Tadeusza, Nowogródzkiej i Filomatów); przebudowy kanału sanitarnego w rejonie ul. Beethovena.
- **Rozpoczęto prace projektowe** dotyczące połączenia sieci wodociągowej przy ul. Potęgowskiej i Nowej Stężyckiej wraz z budową komory reduktora; przebudowy sieci wodociągowej w ul. Kolonia Studentów/ul. Pohulanka; budowy przepompowni ścieków „PŚ Portowa” dla układu kanalizacyjnego dzielnic Stogi, Przeróbka, Krakowiec-Górki Zachodnie.

Cel operacyjny VII.6. Ochrona wód, w tym ochrona wód Zatoki Gdańskiej.

Trwająca w 2019 r. rozbudowa sieci obserwacyjnej zasobów wody podziemnej i powierzchniowej docelowo pozwoli na dostarczenie pełniejszych informacji o zmianach zachodzących w środowisku wodnym. Wiedza o jakości i ilości zasobów wód, ewentualnej koncentracji i stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami pozwoli na stworzenie listy rekomendacji, których wdrożenie przyczyni się do ochrony cennych zasobów wód podziemnych. Informacje te będą także przydatne przy modernizacji dotychczasowych systemów zaopatrzenia mieszkańców w wodę.

Prowadzono działania zmierzające do podniesienia standardu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych, dalszego ograniczenia oddziaływania systemu kanalizacyjnego – w tym oczyszczalni ścieków – na środowisko naturalne w otoczeniu miasta, przeciwdziałaniu nadmiernemu zanieczyszczeniu ich odbiorników. Beneficjentami realizacji tego celu będą wszyscy mieszkańcy podłączeni do miejskiej sieci wodociągowej oraz mieszkańcy i turyści korzystający z gdańskich plaż, kąpielisk oraz miejsc rekreacji.

W związku ze zmianami klimatu, które ostatnio przybrały na sile, kwestią kluczową staje się zrównoważone zarządzanie zasobami wody pitnej. Mając to na uwadze, w 2019 r.:

- w ramach projektu „**Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu i gminy Pruszcz Gdański**” w 2019 r. uzupełniono sieć obserwacyjną monitoringów osłonowych w rejonie ujęć wody podziemnej Czarny Dwór i Zaspą oraz Lipce o brakujące otwory obserwacyjne. Wykonano sieć monitoringu lokalnego w strefie wód zanieczyszczonych w rejonie tych ujęć wody oraz w Rekinie w gminie Pruszcz Gdański. Dotychczasowo wykonano 100 nowych otworów pomiarowych, z czego 15 w 2019 r.

ryc. 12. Festyn GIWK w ramach światowego dnia wody – wodne gry parkowe na placu nad Zbiornikiem Wody Stary Sobieski; fot. Grzegorz Mehring /gdansk.pl

➔ kontynuowano **edukację ekologiczną** w zakresie korzystania z wód i ich ochrony, w tym:

- w ramach **Światowego Dnia Wody** w 2019 r. zorganizowano rodzinną grę parkową w wodociągowym klimacie oraz darmowe zwiedzanie Zbiornika Wody Stary Sobieski, podczas którego miała miejsce premiera wystawy poświęconej historii 15 lat gdańskich wodociągów;
- kontynuowano realizację **projektu NonHazCity** przewidzianego na lata 2016-2019, który miał na celu redukcję emisji substancji niebezpiecznych z terenów miejskich do wód Morza Bałtyckiego. W 2019 r. zakończono pierwszy etap współpracy oraz uzyskano dofinansowanie dla drugiego etapu projektu (tzw. NonHazCity2), który rozpoczął się w sierpniu 2019 r. i potrwa do końca stycznia 2021 r.;
- w dniu 15 czerwca zorganizowano **VI Bieg do Źródeł** (ponad 1,3 tys. uczestników), któremu towarzyszył edukacyjny piknik rodzinny w wodnym klimacie;
- zrealizowano kolejną edycję **projektu Otwarta Oczyszczalnia** (194 osoby odwiedzające w 2019 r.), który ma uświadomić, jaki wpływ na jakość wód mają ścieki i że konieczne jest stałe podnoszenie jakości i efektywności procesu ich oczyszczania;
- przeprowadzono kampanię pn. „**Kłapy zwrotne**”, której celem jest zabezpieczenie nieruchomości przed cofaniem ścieków do instalacji w budynku. Przygotowano informacje na temat urządzeń przeciwwzalewowych oraz rozdystrybuowano w formie ulotki do blisko 20 tys. nieruchomości zlokalizowanych na terenie 16 dzielnic Gdańska;

- rozdystrybuowano 5 tys. egzemplarzy drugiego wydania bezpłatnej **mapy o gdańskich wodach** zawierającej informacje na temat: zbiorników, potoków, ujęć wody, przystani wodnych oraz systemu monitoringu hydrologicznego;
- przygotowano koncepcję **modernizacji ujęcia wody w Straszynie**, co pozwoli na zmniejszenie udziału wód powierzchniowych w ogólnej konsumpcji.

ryc. 13. Bieg do źródeł na dwóch dystansach 3 i 10 km – edukacyjny piknik rodzinny w Parku Jelitkowskim; fot. Grzegorz Mehring /gdansk.pl

Prowadzono działania minimalizujące oddziaływanie oczyszczalni ścieków na środowisko.

- Udzielano 13 dotacji na kwotę 38,5 tys. zł dla właścicieli nieruchomości na **likwidację przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na ścieki**. Pomoc finansowa skutkowałą podłączeniem nieruchomości do istniejącej kanalizacji sanitarnej.
- Kontynuowano **międzynarodowy projekt IWAMA** (Interactive WATER Management), którego celem jest poprawa efektywności funkcjonowania oczyszczalni ścieków w regionie Morza Bałtyckiego, poprzez znalezienie skutecznych rozwiązań w procesie oczyszczania ścieków oraz wykonanie badań pilotażowych ukierunkowanych na zmniejszenie emisji substancji biogenych do środowiska. W ramach projektu wykonano badania pilotażowe możliwości zastosowania nowej technologii oczyszczania ścieków komunalnych. Kolejnym rezultatem projektu IWAMA jest benchmarking efektywności technologicznej i energetycznej. Na podstawie przeprowadzonych audytów możliwe będzie zaproponowanie nowych, potencjalnych rozwiązań poprawiających efektywność procesów technologicznych, w szczególności procesów pozwalających na bardziej

efektywne usuwanie biogenów ze ścieków. Efektem tych działań będzie zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód Zatoki Gdańskiej oraz poprawa efektywności energetycznej gospodarki osadowej.

Dbano o jakość wód opadowych odprowadzanych do odbiorników:

- Rozpoczęto **projekt FunPLESStic-sea**, który jest przewidziany na lata 2019-2021. Celem projektu jest **poprawa jakości wód opadowych i ścieków dostających się do odbiorników**, a docelowo do Zatoki Gdańskiej, **redukcja zużycia mikroplastików** oraz opracowanie skutecznej **metody ich usuwania** z wody wodociągowej, opadowej oraz ze ścieków. W ramach projektu w 2019 r. odbyło się wiele działań edukacyjnych, na których propagowano stosowanie rozwiązań opartych na naturze. W październiku 2019 r. pobrano próbki wody z różnych odcinków Potoku Oruńskiego oraz Kanału Raduni, w celu przekazania ich do analizy zawartości mikroplastiku. Uzyskane wyniki pozwolą na ilościową identyfikację stopnia zanieczyszczenia wód odprowadzanych z objętego badaniem zurbanizowanego terenu Gdańska.
- Sporządzono opis techniczny **stacji pilotowej do hydrofitowego oczyszczania wód opadowych** z kolektora Kołobrzeska, której budowa i ukończenie zostały przewidziane na 2020 r. Stacja zostanie wyposażona w system monitorowania on-line podstawowych parametrów fizykochemicznych jakości wody opadowej.
- W przypadku zgłoszeń o zdarzeniach wynikających z pogorszenia się jakości wody w obiektach Gdańskiego Systemu Odwadniającego wykonywano badania jakości oraz identyfikowano źródła zanieczyszczeń.

Cel operacyjny VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych.

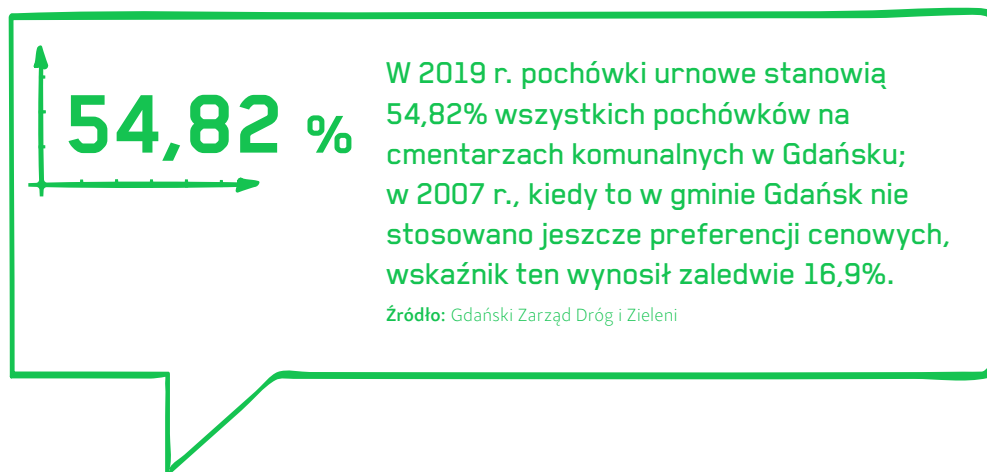
W Gdańsku funkcjonuje 9 cmentarzy komunalnych o powierzchni 97,4 ha oraz 5 cmentarzy parafialnych o powierzchni 8,5 ha. Ich łączna powierzchnia to prawie 106 ha.

Jedynym cmentarzem komunalnym, otwartym do bieżącego chowania zmarłych jest Cmentarz Łostowicki. Pozostałych 8 cmentarzy komunalnych jest zapełnionych, co oznacza, że nie posiadają wolnych kwater grzebalnych. Na koniec 2019 r. niewykorzystany teren Cmentarza Łostowickiego zajmował powierzchnię 1,5 ha, co wystarczy na utworzenie ok. 2000 grobów ziemnych. W celu zabezpieczenia nowych terenów cmentarnych Rada Miasta Gdańska uchwaliła w 2015 i 2018 r. nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które umożliwiają rozbudowę 5 istniejących cmentarzy o łączną powierzchnię 8,34 ha.

Na sześciu cmentarzach komunalnych znajdują się także kolumbaria posiadające łącznie 6316 nisz, z których każda może pomieścić 2 urny. Na koniec 2019 r. wolnych było jeszcze 2728 nisz, co powinno zabezpieczyć potrzeby na tego rodzaju miejsca grzebalne na okres ok. 7 lat.

- W celu **rozbudowy istniejących cmentarzy** na terenie Gdańska w 2019 r. Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska prowadziła prace przygotowawcze zmierzające do przeprowadzenia postępowania przetargowego na wykonanie projektu budowlanego dla 5 lokalizacji: Cmentarz Łostowicki, Garnizonowy, Salvator, Srebrzysko oraz przy ul. Kępczej. Efektem tych działań będzie opracowanie koncepcji oraz projektu budowlanego i wy-

konawczego 80 tys. m² nowej powierzchni cmentarnej z ponad 9 tys. miejsc pochówków, w tym: na terenie Cmentarza Garnizonowego 3 tys. nowych miejsc, Cmentarza Srebrzysko oraz przy ul. Kępczej po 1,9 tys. miejsc, Cmentarza Łostowickiego 1,5 tys. miejsc oraz Cmentarza Salvator 1 tys. miejsc.

- **Istniejącą infrastrukturę cmentarną poddano modernizacji i rozbudowie:** na terenie Cmentarza Łostowickiego realizowano roboty związane z remontem i modernizacją starej kaplicy cmentarnej, naprawiono 180 m² dróg, wyremontowano 46 m² ogrodzenia oraz wykonano 13 m² schodów. Na Cmentarzu Garnizonowym zakończono budowę (II etap) dodatkowego wejścia od strony ul. Giełguda oraz wyremontowano 25 m² ogrodzenia. Na cmentarzu Srebrzysko wykonano 65 m² schodów, 61 mb balustrad oraz wyremontowano 295 m² dróg i 68 m² ogrodzenia. Na terenie Cmentarza Św. Franciszka wyremontowano 72 m² dróg, a na terenie Cmentarza Oliwskiego 28 m² ogrodzenia. Prowadzono także działania naprawcze na terenie Cmentarza Św. Ignacego.

Cel operacyjny VII.8. Podniesienie efektywności eksploatacji infrastruktury liniowej oraz nieruchomości gminnych.

W 2019 r. kontynuowano proces przygotowania koncepcji biznesowej systemu, którego efektem będą dodatkowe oszczędności wynikające z braku konieczności utrzymywania duplikatów baz w różnych systemach, a także repozytorium danych, umożliwiające wieloźródłową weryfikację danych.

- Kontynuowano proces **inwentaryzacji baz danych** w Urzędzie Miasta Gdańska: określono wytwarzane produkty, dane oraz gospodarzy tych danych.
- Przeprowadzono analizę biznesową GIS oraz opracowano **koncepcję standaryzacji danych przestrzennych**.
- Opracowano **plan technologii** oraz **plan organizacji** zinwentaryzowanych baz danych.

KOMENTARZ KOORDYNATORA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Infrastruktura techniczna jest istotnym elementem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy. Jej dostępność oraz użyteczność, związana z ciągłością i powszechnością świadczenia usług, wpływa na wysoki standard życia mieszkańców, a także na atrakcyjność mieszkaniową czy też inwestorską Gdańska. Zapewnienie mieszkańcom dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej (mieszkaniowej, drogowej, dostępu do wodociągów i kanalizacji, ciepłownictwa, czystej i bezpiecznej sieci dróg) sprawia, że społeczność lokalna czuje się komfortowo w miejscu, w którym żyje.

Programy i projekty realizowane w 2019 r. w obszarze infrastruktury zapewniły zrównoważony rozwój Miasta, efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów oraz umożliwiły aktywację potencjału współpracy z mieszkańcami.

Kontynuowano realizację programu „Jaśniejszy Gdańsk”, którego celem jest oświetlenie wszystkich zamieszkałych ulic w mieście i poprawa efektywności energetycznej. Realizacja tego programu oraz zakończone inne duże inwestycje na terenie Gdańska poskutkowały pojawieniem się 1500 nowych punktów oświetleniowych. Największą inwestycją w 2019 r., związaną z rozbudową systemu ciepłowniczego, była rozbudowa sieci magistralnej wraz z likwidacją lokalnej kotłowni w dzielnicy Gdańsk-Osowa, dzięki czemu została ograniczona emisja dwutlenku węgla o ponad 6 tys. ton rocznie. Ponadto, przygotowano kompleksowy program likwidacji ogrzewania węglowego w zasobie komunalnym. Zinventaryzowano wszystkie instalacje węglowe oraz zweryfikowano możliwość podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej lub gazowej. We współpracy z dostawcą energii elektrycznej tj. Energa Obrót S.A., rozpoczęto proces analizy zużycia energii elektrycznej w poszczególnych placówkach oświatowych, celem optymalizacji zużycia energii elektrycznej, a tym samym obniżenia kosztów ponoszonych przez Gminę Miasta Gdańska.

W 2019 roku na terenie składowiska odpadów w Zakładzie Utylizacyjnym zakończono inwestycję rozbudowy instalacji do kompostowania, do której począwszy od początku 2020 r. trafiają selektywnie zebrane bioodpady. Hermetyczna kompostownia to ten element systemu, który poprawia komfort życia mieszkańców nie tylko w rozumieniu ograniczenia uciążliwości zapachowych, ale także troski o środowisko i solidarności z przyszłymi pokoleniami gdańszczanek i gdańszczan. Kompostownia to kolejny krok do domknięcia systemu zagospodarowania odpadów. W realizacji tego celu pozostała tylko budowa nowoczesnej spalarni odpadów, która to, czego nie uda się odzyskać dla środowiska, spali i przekształci w energię elektryczną i ciepłą. Istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców jest dalsze zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym kompleksowe podejście do retencji miejskiej, która powinna dotyczyć zarówno infrastruktury miejskiej oraz nieruchomości prywatnych. Dzięki zacieśnianiu

współpracy miejskich służb oraz systematycznej rozbudowie infrastruktury deszczowej, w czerwcu 2019 r. uniknięto tragicznych skutków nocnej gwałtownej ulewy. Kontynuowany w 2019 r. rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska przyczyni się z pewnością do kontroli kurczących się w skali globalnej zasobów wody.

Na 2020 rok zaplanowano działania będące kontynuacją rozpoczętych już projektów, których celem jest dalsza poprawa warunków życia gdańszczanek i gdańszczan.

Olga Goitowska

Z-ca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej

Kierownik Referatu Komunalnego

Urząd Miejski w Gdańsku

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cel VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.	VII.1.a. Liczba komunalnych budynków użyteczności publicznej poddanych energomodernizacji. <i>Suma w szt.; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.</i>	●	●	0	1	3	5	5
	VII.1.b. Liczba komunalnych budynków mieszkalnych poddanych energomodernizacji. <i>Suma w szt.; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.</i>	●	●	0	5	9	13	15
	VII.1.c. Długość wybudowanej i zmodernizowanej miejskiej sieci ciepłowniczej. <i>W ciągu roku; dane w km</i>	10	13	35	14,3	28,5	39,2	16,9
	VII.1.d. Odsetek obiektów użyteczności publicznej podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej.	45%	45%	45%	45%	45%	60%	●
	VII.1.e. Liczba palenisk opalanych paliwem stałym. <i>Wskaźnik prezentuje całkowitą liczbę pieców i kotłów opalanych węglem, drewnem lub innym paliwem stałym; dotyczy budynków wyłącznie w zasobie GZNK</i>	●	●	●	6671	6398	6500	5780
	VII.1.f. Odsetek mieszkań podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej. <i>Wg szacunków WGK na podstawie dostępnych danych</i>	●	●	●	60%	60%	60%	60%
	VII.1.g. Moc zainstalowanych źródeł fotowoltaicznych. <i>Dane w kW; wskaźnik liczony narastająco od 2016 r.</i>	●	●	●	1790	●	●	●

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	VII.1.h. Odsetek oświetlonych ulic i ciągów pieszo-rowerowych.	●	●	80,5%	82,6%	84,2%	86%	88,1%
Cel VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania czystości i porządku.	VII.2.a. Odsetek Punktów Gromadzenia Odpadów wykonanych w oparciu o nowe wytyczne – o poprawionej estetyce. <i>W stosunku do wszystkich nowych punktów gromadzenia odpadów w Gdańsku; wskaźnik liczony narastająco od 2016 r.</i>	●	●	●	1,4%	2,6%	4,0%	2,0%
	VII.2.b. Liczba Punktów Gromadzenia Odpadów z możliwością selekcji. <i>Selekcja na podstawie wytycznych określonych w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie”</i>	●	●	30737	32070	32070	31325	32609
	VII.2.c. Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku. <i>Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.</i> <i>Wskaźnik określa procentowy udział odpadów poddanych recyklingowi, przygotowaniu do ponownego użycia i odzysku innymi metodami w ilości wytworzonych w ciągu roku ww. frakcji odpadów komunalnych</i>	14,9%	17,6%	21,5%	28,0%	30%	44%	40%
Cel VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych.	VII.3.a. Zasób mieszkaniowy na tysiąc mieszkańców.	440,3	448,3	456,9	466,0	478,9	490,7	501,4
	VII.3.b. Liczba gospodarstw domowych oczekujących na mieszkanie w lokalu socjalnym. <i>Gospodarstwa domowe wpisane na listę kolejkową</i>	1690	1757	1830	1944	1608	1241	1278
	VII.3.c. Powierzchnia wyremontowanych lokali. <i>Dane w m²; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.</i>	●	●	3500	15658	31418	37636	45368

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cel VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwo-wodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych.	VII.4.a. Liczba zbiorników retencyjnych.	47	48	48	49	51	52	53
	VII.4.b. Udział długości dróg skanalizowanych w długości dróg utwardzonych. <i>Wskaźnik prezentuje procentowy udział długości rurociągów kanalizacji deszczowej w stosunku do długości utwardzonych dróg w Gdańsku zarządzanych przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni.</i>	●	85,2%	70,8%	74,6%	74,0%	73,9%	71,3%
Cel VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników.	VII.5.a. Wybudowana i zmodernizowana sieć wodociągowa. <i>Dane w km</i>	10,2	5,3	11,0	6,6	5,9	7,0	8,2
	VII.5.b. Wybudowana i zmodernizowana sieć kanalizacyjna. <i>Dane w km</i>	5,9	4,2	11,3	21,3	2,7	7,8	6,6
	VII.5.c. Mieszkańcy korzystający z wodociągu.	99,6%	99,6%	99,6%	98,8%	99,6%	99,5%	99,5%
	VII.5.d. Mieszkańcy korzystający z kanalizacji sanitarnej.	98,8%	98,8%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%	99,3%
	VII.5.e. Obszar miasta wyposażony w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. <i>Dane w ha; wskaźnik przedstawia powierzchnię Gdańska obsługiwaną przez miejski system wodociągowo-kanalizacyjny</i>	●	●	16303	16458	16458	16458	16471
	VII.5.f(1). Jakość świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w ocenie mieszkańców. <i>Wskaźnik prezentuje udział osób oceniających „bardzo dobrze” i „raczej dobrze” jakość wody w kranie w badaniu opinii mieszkańców</i>	88%	●	89%	●	91%	●	90%
VII.5.f(2). Jakość świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w ocenie mieszkańców. <i>Wskaźnik prezentuje udział osób korzystających z infolinii 994 w Saur Neptun Gdańsk (SNG) i oceniających ją dobrze w badaniu jakości usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz jakości wody</i>	69%	●	84%	●	86%	●	87%	

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
VII.6. Ochrona wód, w tym Zatoki Gdańskiej.	VII.6.a. Przekroczenia norm jakości wody. <i>Wskaźnik obrazowany za pomocą liczby przekroczeń parametrów jakościowych na podstawie monitoringu jakości wody w systemie dystrybucji</i>	0,72%	0,33%	0,19%	0,07%	0,32%	0,33%	0,24%
	VII.6.b. Przekroczenia norm jakości oczyszczonych ścieków. <i>Liczba odnotowanych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów jakości ścieków oczyszczonych na wylocie z oczyszczalni Wschód określonych w pozwoleniu wodnoprawnym w stosunku do całkowitej liczby badań</i>	0,16%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,15%	0,31%
	VII.6.c. Przekroczenia jakości ścieków opadowych odprowadzanych do odbiorników. <i>Udział liczby przekroczeń jakości ścieków opadowych ponad wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 168, poz. 1763) w stosunku do liczby badań jakości ścieków opadowych</i>	●	●	●	●	●	●	●
VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych.	VII.7.a(1). Liczba wolnych miejsc grzebalnych na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska. <i>Pochówki tradycyjne i urnowe na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska</i>	3023	6338	8827	7810	6864	5883	4876
	VII.7.a (2). Liczba wolnych miejsc grzebalnych na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska. <i>Niezbędne do zabezpieczenia potrzeb gminy w okresie najbliższych 5 lat; 1 – warunek jest spełniony, 0 – warunek nie jest spełniony</i>	0	0	1	1	0	0	0
	VII.7.b. Udział pochówków urnowych w pochówkach ogółem.	33,5%	35,7%	38,2%	43,4%	49,2%	51,2%	54,8%

● brak danych lub zjawisko nie występowało

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji

Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hrynkiewicz

Radosław Kleina

Żaneta Kucharska

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

Gdańsk 2020

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjęty został
Uchwałą nr XVII / 514 / 15 Rady Miasta Gdańska
z dnia 17 grudnia 2015 roku